

T.C.
BAŞBAKANLIK
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-60 /1734

21 /4 /2010

Konu : Kanun Tasarısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 29/3/2010 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Nükleer Bir Kazanın Erken Bildirimine ve Nükleer Tesisler Hakkında Bilgi Değişimine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

EKİ :
1- Kanun Tasarısı
2- Gerekçe

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI				
Yak. Komisyon		San. Tic. Enerji Tabi Kay. Bilgi ve Teknoloji		
Esas Komisyon		Dışişleri		
Tarih:		28 Nisan 2010		F. No: 1/850
Md.Y.	Müdür	D.Bşk.	G.Sek.Y.	Gen.Sek.
16	KUN	8	10	1
BAŞKAN				

GEREKÇE

"Nükleer Kazaların Erken Bildirimi Sözleşmesi" (Convention on Early Notification of Nuclear Accidents) ciddi sınırötesi radyolojik sonuçları olan Çernobil nükleer kazasından sonra 1986 yılında Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı'nın (IAEA) sekreterliğinde hazırlanmıştır. Sözleşme 26 Eylül 1986 tarihinde imzaya açılmış ve ülkemiz tarafından 28 Eylül 1986 tarihinde imzalanmıştır. Sözleşme 3 Eylül 1990 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Sözleşme, taraf ülkelere, topraklarında meydana gelebilecek olan nükleer kaza durumlarında, IAEA kanalıyla veya doğrudan, diğer taraf ülkelerin bilgilendirilmesi yükümlülüğü getirmektedir. Bu bilgilendirme, sınırötesi radyolojik etkilenme olması muhtemel ülkelerin kendi ülkelerinde gerekli etkin ve yeterli önlemleri alabilmelerini temin etmek amacıyla uygun olarak, kazanın yeri, zamanı, radyoaktif madde salınım miktarı ve kazanın meydana geldiği tesis ile ilgili diğer önemli bilgileri içermektedir. Sözleşme ayrıca karşılıklı çıkarların daha da geliştirilmesi yolunda tarafların, uygun gördükleri durumlarda, sözleşmenin ana konusuna ilişkin ikili ya da çok taraflı anlaşmalar yapabilmelerine de imkan tanımaktadır.

Ülkemiz sınırlarına yakın yerlerde olabilecek nükleer kaza durumlarında kazanın etkilerini en aza indirmek için gerekli önlemleri acilen alabilmek için doğrudan bilgilendirmeye ihtiyaç duyulmaktadır. IAEA aracılığıyla yapılan bilgilendirme en azından belli bir süre gecikmeye yol açmakta ve bu gecikme de alınacak önlemlerin etkinliğini azaltabilmektedir.

Kaza durumlarında, kazanın etkilerinin azaltılması için alınacak önlemlerin etkinliğini belirleyen önemli unsurlardan bir tanesi de kazanın meydana geldiği tesis hakkında önceden bilgi sahibi olmaktır. Böylelikle herhangi bir tesiste meydana gelebilecek muhtemel kazalar hakkında önceden çalışılması ve değişik meteorolojik koşullarda hangi bölgelerin ne kadar etkileneceğinin belirlenmesi mümkün olabilecektir. Bu sebeple ikili anlaşmalar yapılırken taraf ülkelerin nükleer tesisleri hakkında bilgi edinme hususu da dikkate alınmak durumundadır.

Bu sebeple, sözleşmenin ilgili hükmü uyarınca ülkemize komşu ya da sınırlarımıza yakın ülkelerle ikili düzeyde erken bildirim anlaşmaları yapmak üzere değişik çalışmalar yürütülmüş ve bu zamana kadar Romanya, Ukrayna ve Bulgaristan ile benzer anlaşmalar imzalanmış ve yürürlüğe girmiştir.

Bu kapsamda, Rusya Federasyonu ile Türkiye Cumhuriyeti hükümetleri arasında "Nükleer Bir Kazanın Erken Bildirimine ve Nükleer Tesisler Hakkında Bilgi Değişimine Dair Anlaşma"nın imzalanmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

T/ 57

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE RUSYA FEDERASYONU HÜKÜMETİ
ARASINDA NÜKLEER BİR KAZANIN ERKEN BİLDİRİMİNE VE NÜKLEER TESİSLER
HAKKINDA BİLGİ DEĞİŞİMİNE DAİR ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

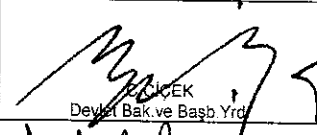
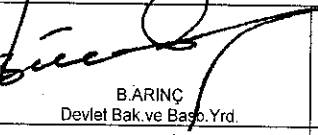
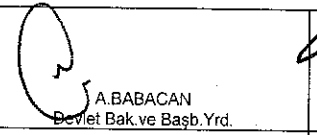
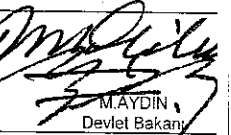
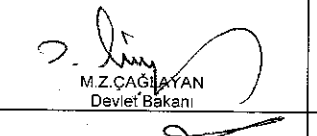
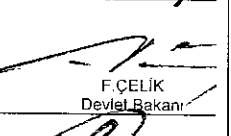
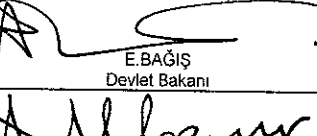
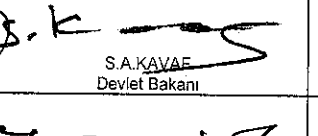
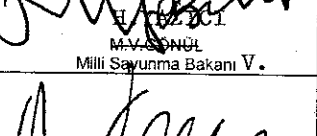
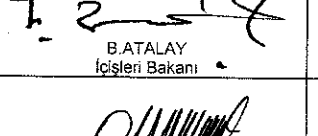
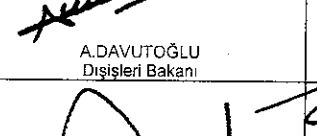
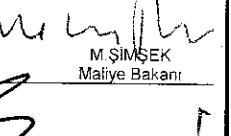
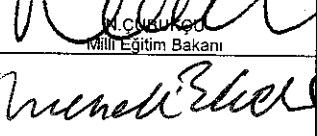
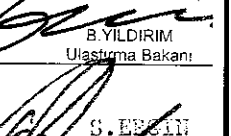
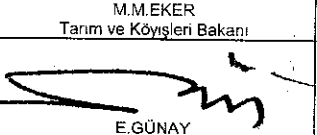
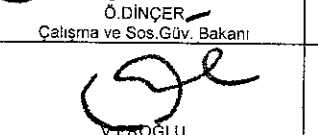
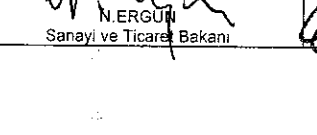
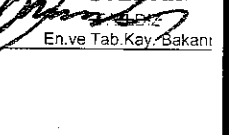
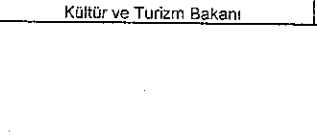
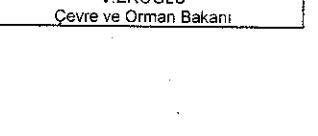
MADDE 1- (1) 6/8/2009 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Nükleer Bir Kazanın Erken Bildirimine ve Nükleer Tesisler Hakkında Bilgi Değişimine Dair Anlaşma"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

Eki

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 B. ÇİÇEK Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 B. ARINÇ Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 A. BABACAN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M. AYDIN Devlet Bakanı
 H. YAZICI Devlet Bakanı	 F. N. ÖZAK Devlet Bakanı	 M. Z. ÇAGLAYAN Devlet Bakanı	 F. ÇELİK Devlet Bakanı
 E. BAĞIŞ Devlet Bakanı	 S. A. KAVAF Devlet Bakanı	 C. YILMAZ Devlet Bakanı	 S. ERGİN Adalet Bakanı
 M. V. ANUL Milli Savunma Bakanı V.	 B. ATALAY İçişleri Bakanı	 A. DAVUTOĞLU Dışişleri Bakanı	 M. ŞİMŞEK Maliye Bakanı
 M. ÇUBUKÇU Milli Eğitim Bakanı	 M. DEMİR Bayındırlık ve İşleri Bakanı	 R. AKDAĞ Sağlık Bakanı	 B. YILDIRIM Ulaştırma Bakanı
 M. M. EKER Tarım ve Köylüleri Bakanı	 Ö. DİNÇER Çalışma ve Sos. G. v. Bakanı	 N. ERGÜL Sanayi ve Ticaret Bakanı	 S. ERGİN En. ve Tab. Kay. Bakanı
 E. GÜNAY Kültür ve Turizm Bakanı	 V. ERGÜL Çevre ve Orman Bakanı		

sayı No.

1- 60
52

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
RUSYA FEDERASYONU HÜKÜMETİ
ARASINDA
NÜKLEER BİR KAZANIN ERKEN BİLDİRİMİNE
VE NÜKLEER TESİSLER HAKKINDA BİLGİ DEĞİŞİMİNE DAİR
ANLAŞMA

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Rusya Federasyonu Hükümeti, bundan sonra "Taraflar" diye anılacaktır,

Türkiye Cumhuriyeti ve Rusya Federasyonu arasındaki işbirliğini ve karşılıklı menfaate dayalı dostane ilişkileri daha da geliştirmeyi ARZULAYARAK,

Nükleer enerjinin barışçıl amaçlarla güvenli bir şekilde kullanımını temin etmek için uluslararası işbirliğinin önemini TANIYARAK,

Nükleer kazaların önlenmesinin ve sınır ötesi sonuçlarının en aza indirilmesinin gerekliliğinin BİLİNCİNDE OLARAK,

Türkiye Cumhuriyeti ve Rusya Federasyonu'nun 26 Eylül 1986 tarihli Nükleer Kaza Halinde Erken Bildirim Sözleşmesi'ne (bundan sonra "Sözleşme" olarak anılacaktır) ve 17 Haziran 1994 tarihli Nükleer Güvenlik Sözleşmesine taraf olduğunu HATIRLAYARAK,

Nükleer tesisler hakkında bilgi değişimi ve sınır ötesi radyoaktif madde salımına yol açabilecek kazaların erken bildirimi için yasal çerçeve oluşturmayı ve nükleer ve radyolojik güvenliğin iyileştirilmesi hususundaki işbirliğini geliştirmeyi AMAÇLAYARAK,

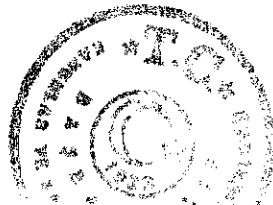
aşağıdaki şekilde anlaşmışlardır:

MADDE 1
UYGULAMANIN KAPSAMI

1. İşbu Anlaşmanın nükleer kazaların bildirimi ve bilgi değişimi ile ilgili bölümleri Sözleşmenin 1 inci Maddesinde belirtilen tesis ve faaliyetler ile bu Anlaşmanın 2 inci Maddesinin 2 inci ve 3 üncü paragraflarında bahsedilen durumlar için uygulanacaktır.
2. İşbu Anlaşmanın nükleer tesisler hakkındaki bilgi değişimi ile ilgili bölümleri Taraflar tarafından belirlenen tesislere uygulanacaktır. Bilgi değişimine konu olan tesislerin listesi, bu Anlaşmadan doğan yükümlülüklerin yerine getirilmesi için alınacak önlemlerin oluşturulması esnasında, bu Anlaşmanın 5 inci Maddesinin 1 inci paragrafında belirtilen Yetkili Kurumlar tarafından birlikte belirlenecektir. Nükleer tesislerin listesi yeni nükleer tesisin veya tesislerin yapımı durumunda güncellenecektir.

MADDE 2
NÜKLEER KAZALARIN BİLDİRİMİ

1. Sözleşmenin 1 inci Maddesinin 1 inci paragrafında belirtildiği şekliyle Taraflardan birine veya yetki veya kontrolü altında bulunan kişilere veya özel veya tüzel kişilere ait olan tesis

veya faaliyetlerde, radyoaktif madde salımına neden olan veya olabilecek olan ve diğer Tarafın Devleti için radyolojik güvenlik açısından önemli seviyede sınır ötesi bir salıma yol açan veya açabilecek olan bir kaza olması durumunda, kazanın meydana geldiği Taraf diğer Tarafı derhal haberdar edecek ve mevcut tüm bilgiyi Sözleşmenin 5 inci maddesine uygun olarak sunacaktır.

2. Taraflar, kendi Devletlerinde meydana gelen ve diğer Taraf için radyolojik güvenlik açısından önemli sınır ötesi radyoaktif madde salımının kaynağı olabilecek olan ve bu Anlaşmanın bu Maddesinin 1 inci paragrafında bahsedilen kazalar dışındaki kazalar hakkında da gecikmeksizin birbirlerini haberdar edeceklerdir.

3. Taraflardan birinin radyoaktivite izleme sistemi kendi sınırları içerisinde diğer Taraf için radyolojik güvenlik açısından önemli olabilecek bir seviyede ve kendi sınırları içerisindeki bir tesis veya faaliyetten kaynaklanmayan bir radyoaktivite artışı tespit etmesi durumunda, bu Taraf diğer Tarafı derhal haberdar edecek ve durum hakkında sürekli bilgi sağlayacaktır.

MADDE 3 BİLGİ DEĞİŞİMİ

1. Taraflar, Anlaşmanın 1 inci Maddesinin 2 inci paragrafında yer alan nükleer tesislerin muhtemel güvenlik etkilerinin analizini ve değerlendirmesini yapabilmesi için gerekli olan ve kaza sonuçlarının değerlendirilmesi sırasında ve halkın korunması için gerekli tedbirlerin alınmasında kullanılabilecek olan bilgileri, yılda bir defadan az olmamak üzere veya istek üzerine diğer Tarafa sağlayacaktır.

2. Sağlanacak bilgi Nükleer Güvenlik Sözleşmesi ve Nükleer Kazaların Erken Bildirimi Sözleşmesinin kapsamı dışında olmayacaktır. Değişimi yapılacak bilgilerin kapsamı Yetkili Kurumlar tarafından birlikte belirlenecektir.

MADDE 4 BİLGİ DEĞİŞİMİNDE SINIRLANDIRMALAR

1. Bu Anlaşmanın 3 üncü Maddesine göre sağlanan bilgiler, Taraflar başka bir şekilde anlaşmadığı takdirde, üçüncü Taraflara aktarılmayacak ve ticari bir amaçla veya bu Anlaşmanın kapsamına girmeyen başka bir amaçla kullanılmayacaktır.

2. Türkiye Cumhuriyeti'nin devlet sırları olan veya Rusya Federasyonu'nun devlet sırları olan bilgiler bu Anlaşma kapsamında değişilmeyecektir.

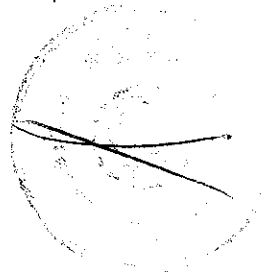
MADDE 5 YETKİLİ KURUMLAR

1. Bu Anlaşmayı yürütmek için aşağıdaki Yetkili Kurumlar tayin edilmiştir:

- Türkiye Cumhuriyeti için: Türkiye Atom Enerjisi Kurumu "TAEK"
- Rusya Federasyonu için: Devlet Atom Enerjisi Şirketi "Rosatom"

2. Taraflar Yetkili Kurumların değişmesi durumunda birbirlerini haberdar edeceklerdir.

3. Yetkili Kurumlar bu Anlaşmadan doğan yükümlülükleri yerine getirmek için gerekli pratik adımları ortaklaşa oluşturacaklardır.

MADDE 6
ANLAŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ

İşbu Anlaşmanın yorumundan ve uygulanmasından doğacak anlaşmazlıklar Taraflar arasında müzakere yoluyla çözülecektir.

MADDE 7
DİĞER ULUSLAR ARASI ANLAŞMALARLA BAĞLANTI

İşbu Anlaşma, Taraf Devletlerinin tarafı oldukları diğer uluslararası anlaşmalardan doğan hak ve yükümlülüklerini etkilemeyecektir.

MADDE 8
DEĞİŞİKLİKLER

İşbu Anlaşma, Tarafların karşılıklı mutabakatı ile değiştirilebilir. Değişiklikler bu Anlaşmanın yürürlüğe girişi için belirlenen prosedürlere uygun olarak yürürlüğe girecektir.

MADDE 9
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ VE YÜRÜRLÜK SÜRESİ

1. Anlaşma, ulusal mevzuatlarının gerektirdiği Devlet içi prosedürlerin tamamlanması üzerine Tarafların yazılı bildirimleri üzerine yürürlüğe girecektir.
 2. İşbu Anlaşma, Taraflardan birinin Anlaşmayı sonlandırmak istediğini diplomatik kanallardan diğer Tarafa yazılı olarak bildirene kadar sınırsız bir süre için geçerlidir. Bu Anlaşma, bir Tarafın, eğer daha ileri bir tarih belirtmemişse, Anlaşmayı feshedeceğini yazılı olarak diğer Tarafı haberdar etmesinden 12 ay sonra sonlandırılacaktır.
- 6 Ağustos 2009 Tarihinde Ankara'da Türkçe, Rusça ve İngilizce ve herbiri eşit bir şekilde özgün olarak iki nüsha halinde yapılmıştır. Eğer metnin yorumlanması ile ilgili olarak herhangi bir anlaşmazlık ortaya çıkarsa, İngilizce metin geçerli olacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
Adına

Rusya Federasyonu Hükümeti
Adına

